

359°

– Мрежа за локални и субалтерни херменевтики

359° - E X P O™

[проект 008_б]

AMBASCIATA D'ITALIA

SKOPJE

**„PRATICA“
‘visum-visto-visa’**

Лука Делева
003131

25/6

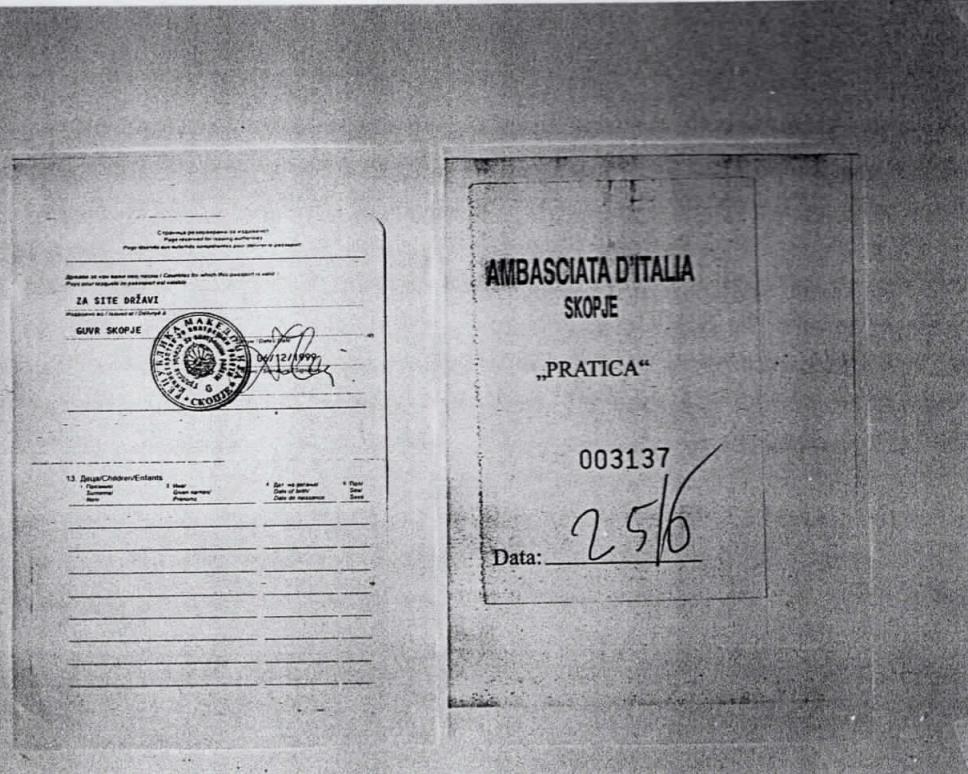
Data:

‘степен галерија’
културна локација ‘МЕСТО’
Скопје, 21 јуни 2001

Делева

Не кажувајте ми дека барем еднаш не сте помислиле како би било да отидете во Старата Пинакотека во Минхен или на скијање во Гренобл, да се напиете кафе во Неапол или да го почувствуваате кичот на Виена,

ете онака – едноставно, од ќеиф.

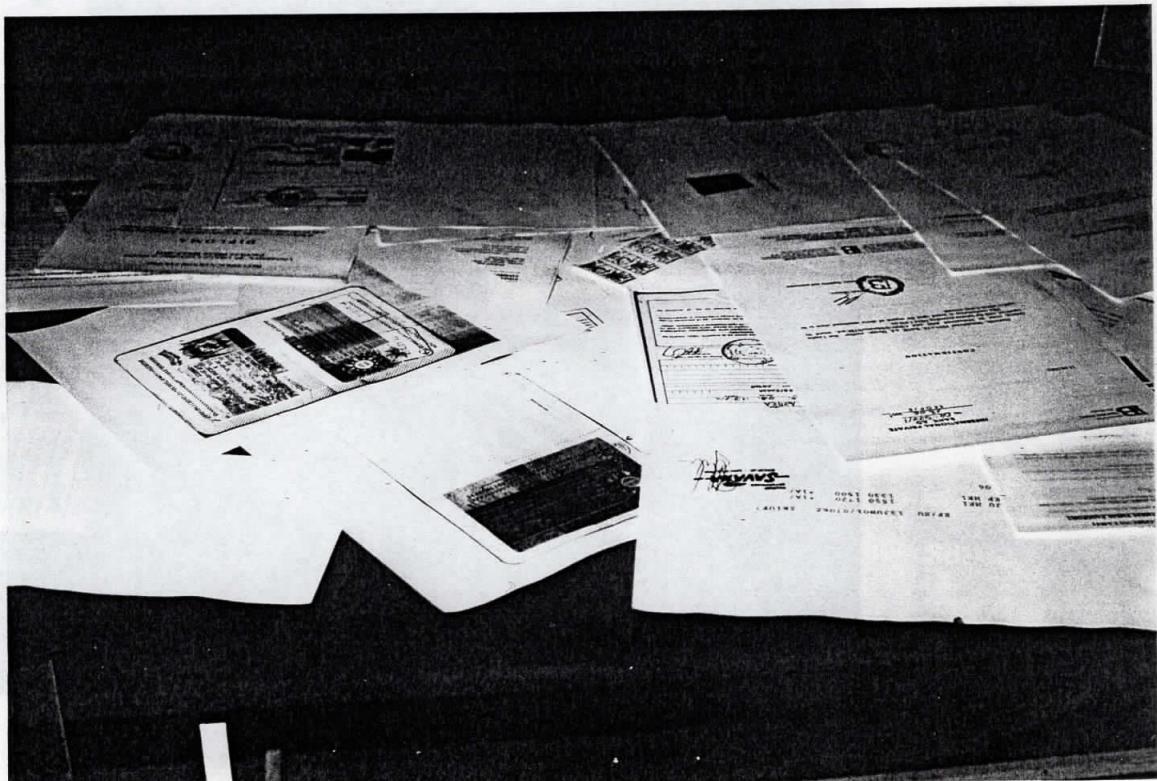

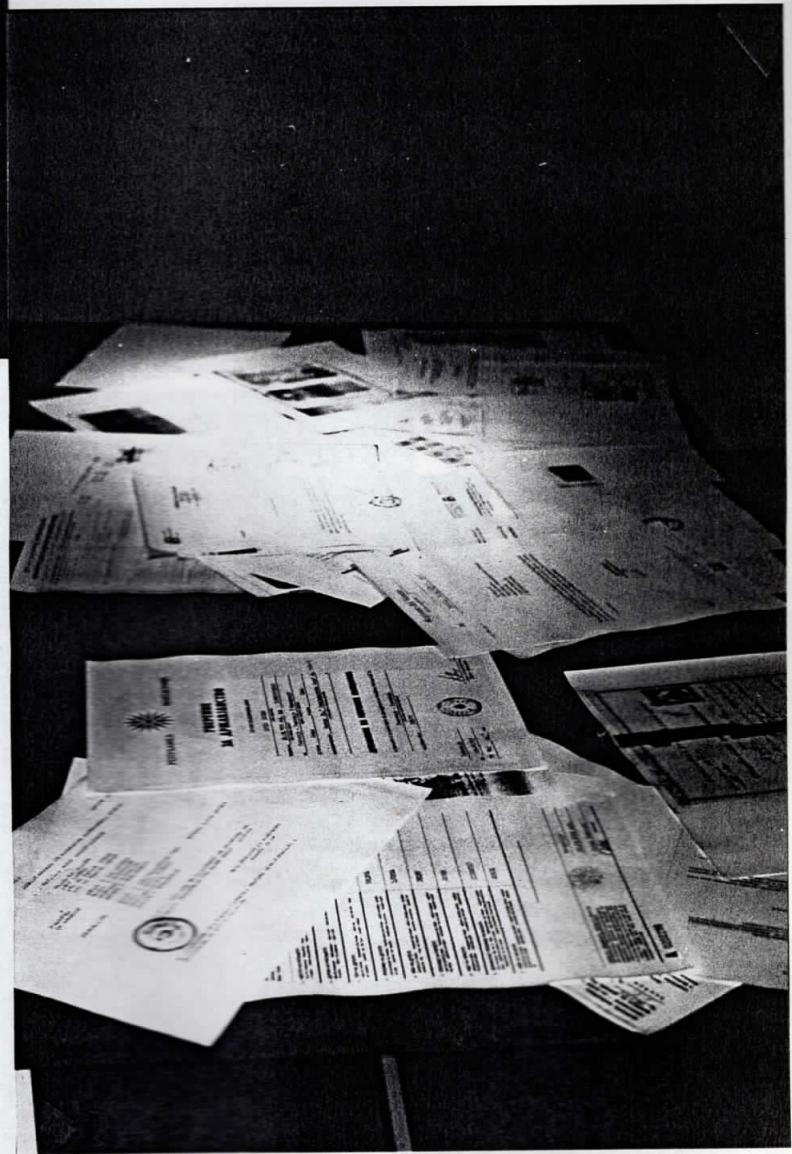
Reverend

За еднаквоста и слободите

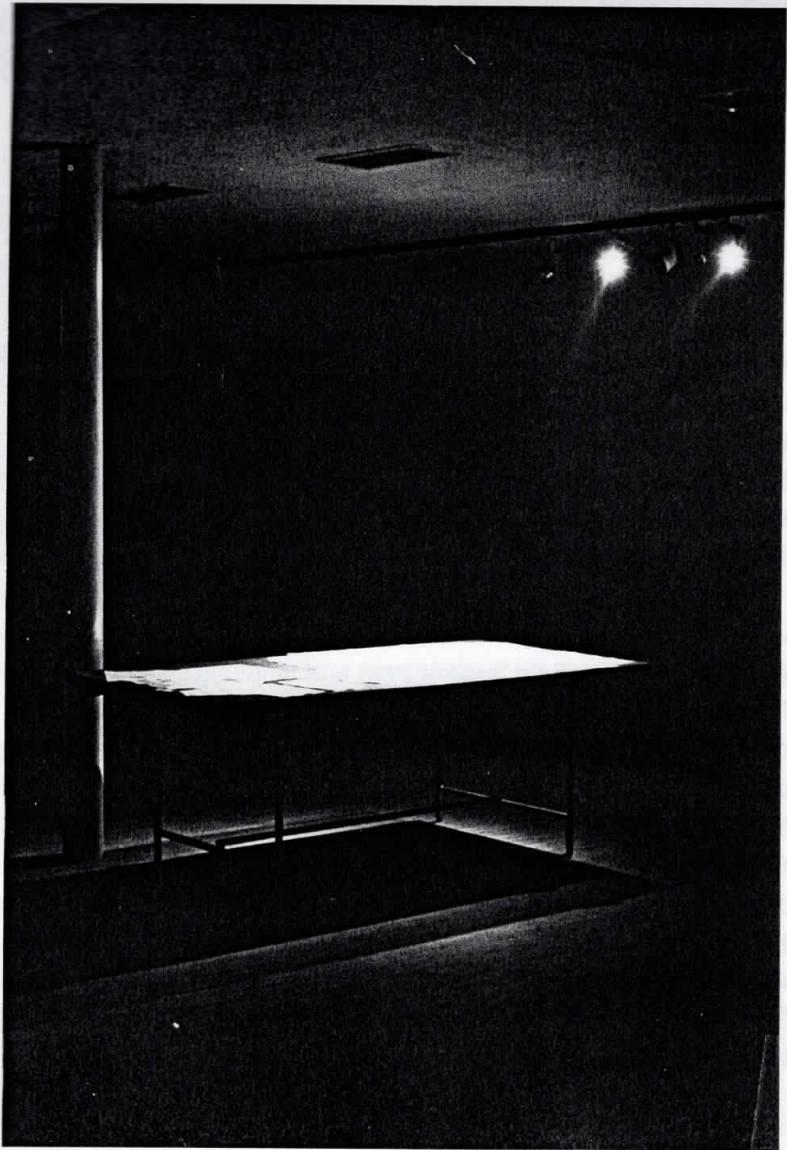
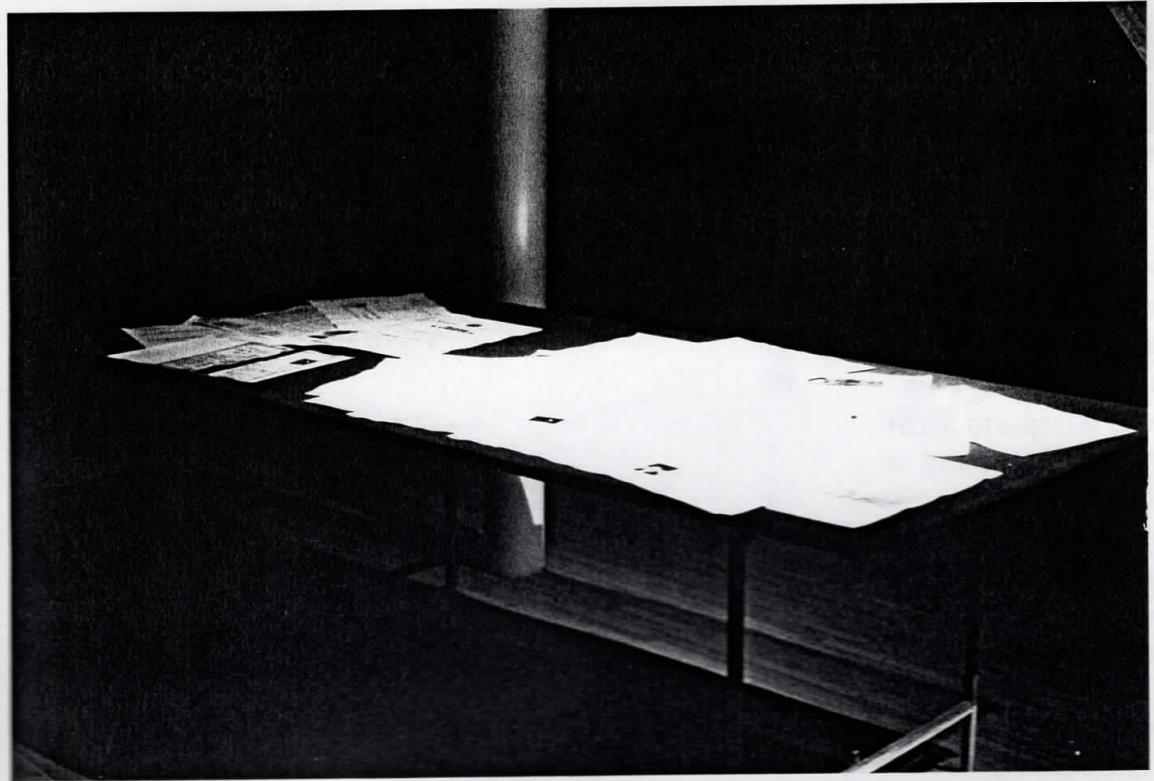
Проектот 'visum- visto - visa' на Љупка Делева најнепосредно се однесува на позицијата на субалтерниот субјект поставен во ситуацијата на „проценка“. Одредувањето на ваквата ситуација се пројавува како комплексна во оној момент кога ваквиот субјект го одбива и го проблематизира „проценувањето“. Како постапка која што во денешницава сосема очекувано се однесува на отворен и рамноправен разговор (наспроти застарените проценувачки методи во коишто поларизацијата на проценувач и проценуван е дефинирана како еднонасочна), позицијата на субалтерниот субјект говори за парадоксалноста на таквото очекување. Но, оваа позиција говори токму за спротивното, поточно зборува за исклучувањето на очекуваниот или претпоставениот дијалог. Или, поинаку кажано, токму ваквото исклучување ја одредува позицијата како субалтерна.

Проектот на Делева го отвора дискурсот на рамништата на очекување коишто ново создадените услови и околности, сосема оправдано, ги овозможуваат. Најважна од нив секако е позицијата на слободната индивидуа или, поточно, односно, какошто одамна демократизираниот субјект би рекол – ослободената индивидуа. Претпоставката дека конечно демократизираното општество (се мисли на оние коишто до скоро биле автократизирани, централизирани или тоталитализирани) ќе донесе и ослободување на индивидуата, овозможувајќи му на субјектот при тоа да ги исполнi дотогаш оспоруваните права, се покажуваат како грешни. Токму овој момент за Делева се покажува како инспиративен материјал за уметничко обликување. Потребата да се искаже став по повод ова прашање е лоцирано во искуството од проживувањето на ваквата, субалтерна, позиција.

'visum-visto-visa'

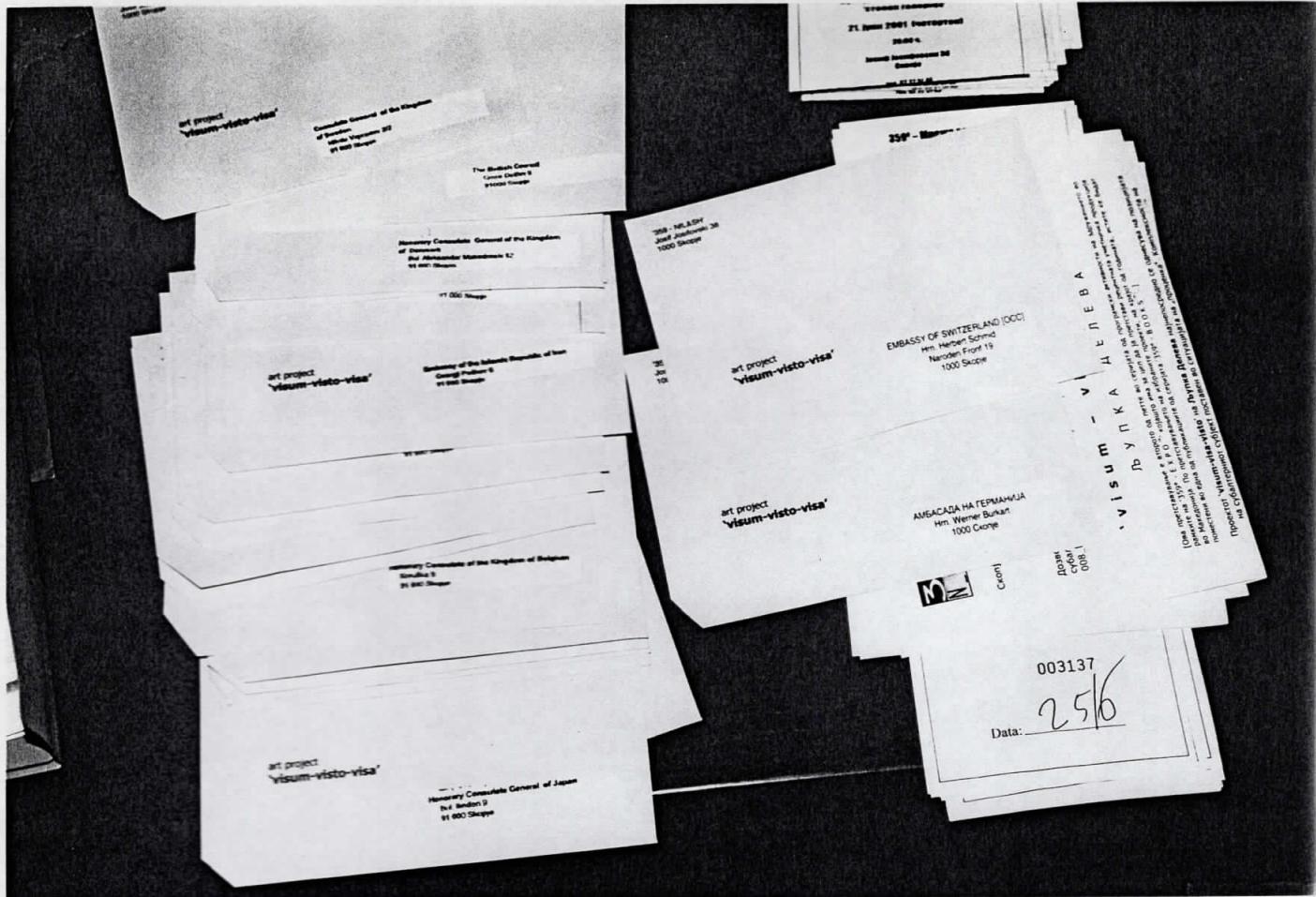
Лълка Делева

Во овој проект, исто така, третиран е еден од повеќето трауматични процеси во животот на субалтерниот субјект, процес којшто е поставен помеѓу два спротивставени момента. Едниот момент е долго очекуваното и „ново настанатото“ право на слободно движење на индивидуата утврдено според разните декларации за човекови права (како конечна хуманистичка придобивка на модерното доба) којашто има за цел да ги надмине грешките на и од минатото. Во таквото очекување императивите на „слободното“ секако дека се поставуваат на повисоко рамниште. Згора на тоа, другата, спротивната страна од субалтерното декларативно го пропагира истото. Во таа ситуација, кога сосема нормално се зема така дефинираното право, субалтерниот се судрува со другиот момент – тој сега треба да помине низ постапката на „проверка“. Поточно, тој и понатаму мора да ја поминува истата онаа постапка којашто на сите декларативни рамништа, што се однесува до неговата матична држава, се смета за надмината. Овој пат постапката се спроведува од оние кои многу ја беа критикувале во минатото. „Проценката/проверката на подобноста да се биде слободна индивидуа“ во ваквите рамки, несомнено, ја засега индивидуалноста на субјектот и неговото природно право на интегритет. Во текот на овој процес најочигледно се пројавува неговата де-индивидуализација и токму според потврдата којашто се добива како доакз за предадена апликација за виза на која што наместо име стои – реден број. Понатаму, со овој процес се засега или тој се однесува и на третманот на „слободната“ индивидуа сместена во долгите редици пред амбасадите, третманот на вработените во нив, прибрањето на големата потребна документација и, конечно, неизвесноста на исходот. Всушност, целата оваа постапка на проверка е олицетворена во поимот „виза“. Прашањето коешто субалтерниот му го поставува на другиот субалтерен не е „ја доби ли визата?“, туку „ќе ти дадат ли виза?“. Оттука, токму добивањето „виза“ станува клучниот момент, конечната потврда дека и субалтерниот може да биде дел од недостапното и забранетото. „For EU Citizens Only“ и „Non EU Citizens“ или „Others“...

AMBASCIATA D'ITALIA
SKOPJE

„PRATICA“

003137
Data: 25/6

Избирајќи својот проект да го прикаже во форма на архива на потребната документација (акумулација на документи) за поднесување барање за виза, Делева своевидно ја преповторува постапката којашто таа веќе ја поминала. Умножувањето на документите и нивното енормно зголемување е уште повеќе нагласено со едноставното нивно фото-копирање. Јавното покажување на се што е нејзино индивидуално (од личното до професионалното) повторно оди во прилог на преповторувањето на процесот како деиндивидуализација. Особено значаен аспект на проектот е што тој се остварува токму во периодот во којшто таа очекува одговор за издавање или неиздавање на виза (одреден со датумот 25 јуни 2001). Со тоа, таа сосема свесно и одговорно го исказува својот став којшто може да биде и контрапродуктивен за околностите во коишто таа го исчекува одговорот. Но, таквата свесност, рамна на ризик, ја одредува во повеќе аспекти невозможноста да се трпи повеќе или подолго, а за тоа да не се проговори. Подигнувањето на гласот против состојбата којашто некому му е одредена од страна на некој друг без можност на тоа тој самиот да влијае и да го менува – што конечно и ја одредува субалерноста на позицијата – е делување коешто се чини единствено можно.

Искажувањето на ставот за стварноста во којашто субјектот ја проблематизира својата индивидуалност и интегритет, дури и волку радикално, е предмет на интересот на уметникот на оваа сегашност и тукашност.

ЉУПКА ДЕЛЕВА

Родена во Гевгелија, 1970.

Дипломирала на Факултетот за ликовни уметности во Скопје, 1994; отсек

сликарство во класата на проф. Душан Перчинков.

Адреса: Социјалистичка зора 11-2/13, 1000 Скопје

тел.: 02 34 10 72; e-mail: ljupka_deleva@yahoo.com

Самостојни изложби:

1998 - Скопје, Silence vs. Sound, CIX gallery

Избрани групни изложби:

1991 - Newcastle, Australia, University of Newcastle

1992 - Скопје, Изложба на студентски работи,

Културно информативен центар

- Скопје, СИАБ, Музеј на современата уметност - Скопје

1993 - Скопје, Младински Форум, МКЦ

- Скопје, Изложба на студентски работи,

Културно информативен центар

1994 - Скопје, Изложба на дипломирани студенти, Дом на АРМ

1998 - Скопје, ZAYAC 1, e-zine, web project 'Silence vs. Sound'

1999 - Скопје, Нарцизми, Музеј на современата уметност - Скопје

- Скопје, Уметници и бегалци, Музеј на град Скопје

2000 - Софија, Уметници и бегалци, Национален музеј

2001 - Скопје, Озарување на местото, јавен проект

(независен проект на Соња Абациева)

- Zagreb, Skriveni tekstovi, Galerija Proširenih Medija

Претставувањето, како дел од проектот 'Redefining Cultural Discourses',
е реализирано со финансиска поддршка на:

PRO HELVETIA

Arts Council of Switzerland

Cultural Exchange East - West

Under the auspices of the Swiss Agency for Development and Cooperation

издавач: 359° - Мрежа за локални и субалтерни херменевтици, Скопје;
за издавачот: Небојша Вилиќ; организација на проектот: Александра Зиновски - Вилиќ;
обликување: 'one degree design'; биографски податоци: Љупка Делева; текст: Небојша Вилиќ;
тираж: 100 копии;
© 2001 359° - Nfl&SH и авторите.

